ਇਨ ਰੇ: ਪੈਰੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ

(2021 ਦਾ ਸੂਓ-ਮੋਟੂ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 3)

ਨਵੰਬਰ 03, 2022

[ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਮੂਰਤੀ ਅਤੇ
ਪਾਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਜੱਜ]

[ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ – ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ – ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕੇ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਨਮਿਆ – ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ 'ਐਸ' ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇ – ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ – 'ਐਸ' ਨੇ ਕਿਹੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ – 'ਐਸ' ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ – 'ਐਸ' ਨੇ ਐਮ.ਏ. ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਅਵਹੇਲਨਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ – ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ – ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਵਹੇਲਨਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਾ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ – ਹੋਰ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਹੈ – ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ – ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਵਹੇਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,20,00,000- (ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਹੋਰ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ; ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਦਖਲ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,20,00,000- (ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਚੁੱਕਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ – ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 129.

ਪੱਲਵ ਸੇਠ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2001) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 549 ; [2001] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 387 ; ਰੇ: ਵਿਜੇ ਕੁਰਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 407; ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾਹ ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2006) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 374 ; [2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1081 ; ਅਤੇ ਅਫਜ਼ਲ (ਅਮੂ) ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ,

(1996) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 397 ; 1996 (1) ਜੇ.ਟੀ. 328 ; ਸੁਬਰਤ ਰਾਯ ਸਹਾਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. (2014) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 470 ; [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 573 ; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 409 ; [1998] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 795 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2001] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 387 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 12

[2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1081 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 14

[2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 573 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 17

[1998] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 795 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 17

ਆਂਤਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 3 ਦੀ 2021.

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਮਿਤੀ 07.10.2021 ਅਤੇ 08.12.2020 ਨੂੰ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 2140 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 3559 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ.

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮੇਹਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋ., ਪ੍ਰੋਸੇਂਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀ ਮੋਹਨ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨਸੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੋਯਾ ਸਿੰਘਲ, ਵਿਕਰੰਤ ਕੁਮਾਰ, ਸਿੱਧਾਂਤ ਚੁਡਾਸਾਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣ, ਨਿਖਿਲ ਸਿੰਘ ਜਾਂਗੀਆ, ਜੈਵਾਲੀ ਰਾਕਜ ਵੇਦੇਰਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਆਨੰਦ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਆਸਥਾ ਬਾਦੇਰਿਯਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਦਿਵਿਕ ਮਾਥੁਰ, ਜੀ. ਪੀ. ਮਨੋਹਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਗੁਨ ਠਾਕੁਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਿਕਾ ਮਹੇਰਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਅਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀ ਮੋਹਨ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਰਜਤ ਨੈਅਰ, ਕਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪਾਬਾਲੀ ਦੱਤਾ, ਨਵਾਂਜੈ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋ. ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਹਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ 11.07.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ 'ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ1 ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਅਸੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਮਿਸ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ ਲਈ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ (ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਮਾਂ)

ਅਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਰਾਂਗੇ।

2. ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮ੍ਰਿਤੀ, ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ, ਨਾਲ 29.07.2007 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਜੋੜਾ ਨੈਰੋਬੀ, ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ 2009 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ, ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ 02.12.2009 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ - ਆਦਿਤਿਆ ਨਾਲ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮਿਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਜੋੜਾ 2012 ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਛੱਡ ਕੇ, ਆਦਿਤਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਤਾਂ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਨਿਆ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ।

3. ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 53 ਦੀ 2012 ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਕੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 12.01.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ, ਨੂੰ ਕਸਟਡੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸੇ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ

11.07.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ 22.07.2022, 27.09.2022, 30.09.2022, 17.10.2022 ਅਤੇ 21.10.2022 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

4. ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3559 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲੇ ਨੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, 18.10.2020 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ:-

“ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ।

(ਬੀ) ਅੰਤਰ-ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਨੈਸ਼ਨਲ ਮਾਪੇ ਦੇ ਅਪਹਰਣ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਉਪਾਅ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਾਂ, ਮਿਰਰ ਆਰਡਰਾਂ, ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਰਬਰ ਆਰਡਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਉਪਾਅਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਉਪਾਅਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਪਾਇਆ ਹੈ।

(ਸੀ) ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ "ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਸਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਗਾ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਆਰਡਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮਾਪੇ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਬੱਧੇ ਹੋਣ।

ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਇਸ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਿਥੇ ਬੱਚਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਉਸ ਮਾਪੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕਸਟਡੀ ਗੁਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ:-

"(a)) ਅਸੀਂ ਪੈਰੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

"(b)) ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਏਗਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਆਜ-ਅਰਜਨ ਵਾਲੇ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ (ਆਟੋ-ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ) ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਰੱਖੀ

ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

"ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

"(c)) ਪੈਰੀ ਅਦਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੇਨਿਆਈ ਪਾਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ;

"(d)) ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਜਨਮ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਏਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਰੀ ਅਦਿਆ ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕੇ;

"(e)) ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪਤਾਹਾਂਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਵੀਡੀਓ-ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਅਦਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀਦੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਹੋਰ, ਅਦਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾ

"(f) ) ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਿਆ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਲ 'ਚ 50% ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਿਟੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਂ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; (ਗ) ਪੈਰੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਿਆ ਦੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਾਲ 'ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਹਾਉਣਗੇ। ਲਾਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ;

(h) ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ, ਕੇਨਿਆ ਤੋਂ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;

(i) ਅਸੀਂ ਪੈਰੀ ਅਤੇ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉੱਚਾਰਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ;

21. ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਸਟਡੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸਪਤਾਹਾਂਤ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪਾਏ। ਪੈਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

22. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸ਼

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦਿਤਿਆ ਵਿਕਰਮ ਕੰਗਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਕੰਗਾਸਾ ਵਲੋਂ ਪਿਤਾ ਪੈਰੀ ਕੰਗਾਸਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

C) ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬੀ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 20 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।" ਡੀ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਲਈ ਅਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਧੂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਯਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਦਿਤਿਆ ਦੇ ਕੇਨਿਆ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

e) ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

6. 28.10.2020 ਅਤੇ 08.12.2020 ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ-ਉਲਲੇਖਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਕਸਟਡੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਇਹ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1167 ਦੀ 2012 ਵਿੱਚ ਸਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰਾਸਰ ਅਵਹੇਲਨਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 07.10.2021 ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 20.08.2020 ਅਤੇ 08.12.2020 ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"3.4. ਇਥੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

(i) ਪੈਰੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 28.10.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 28.10.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਮਲ ਕਰੇਗਾ।

(ii) ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2140 ਦੇ 2020 (ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 16 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ) ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪੈਰੀ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 8.12.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੈਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਰਹੇਗੀ।

(iii) 28.10.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ 'ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 9.11.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਰੀ ਦੁਆਰਾ 28.10.2020 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(iv) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ 9.11.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੇ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੂੰ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ 8.12.2020 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰੀ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਮ/ਐਸ. ਜੀ.ਐਮ.ਸੀ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਦੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ[2013] ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਸੀ ਜੋ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੈਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 9.11.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 8.12.2020 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 10 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ।

(v) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 28.10.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 8.12.2020 ਦੇ ਆਰਡਰ ਇਸ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ ਕਿ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 9.11.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 28.10.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਸੀ।

(vi) ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 21.5.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ, ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 13 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਜਿਸਟਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਸਮਨਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30.10.2020 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(vii) ਇੱਕ ਨੋਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 28.10.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚਲਾਏ ਗਏ ਮੂਲ ਸਮਨਾਂ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21.5.2021 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੈਰੀ ਦਾ ਇਹ ਬੰਧਨਯੋਗ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ "ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ।

(viii)ਇਹ ਉਲੰਘਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 5.8.2021 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਉਪਰ 22ਵੇਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ

ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ 28.10.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, 21.05.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਰਗੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

(ix) ਵਿਵਿਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1167 ਆਫ 2021 ਜੋ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਪੈਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਈ-ਮੇਲਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਟੀਕਾਕਰਣ ਪਹੁੰਚ ਸਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੈਰੀ ਨੇ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 11.08.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦਿਤਿਆ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 11.08.2021 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 09.08.2021 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਉਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(X) 11.08.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੈਰੀ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ 16.08.2021 ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪੈਰੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਆਈ.ਏ. 10050 ਆਫ 2021 ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 14.08.2021 ਅਤੇ 15.08.2021 ਦੇ ਵੀਕੈਂਡ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਆਦਿਤਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸਕਾਈਪ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੈਰੀ ਨੇ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਬਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਪੈਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

(XII) ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਬੇਅਦਬੀ ਭਰੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 105540 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ (ਅ)(ਫ਼) ਅਤੇ (ਗ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਥਾਈ ਰਾਹਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 17.08.2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(XIII) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਈ301 ਦੇ 2021 ਅਤੇ - ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਪੈਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ 26.08.2021 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ; ਕੋਈ ਵੈਧ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੈਧ "ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ" ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਪਾਲਣਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

35. ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬੇਅਦਬੀ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਅਵਜੇਤਾ ਰਵੱਈਆ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ 25, 27, ਅਤੇ 28 ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ।

36. ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਾਰਟੀ ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਕਸਟਡੀ; ਪੈਰੇਂਸ ਪੈਟ੍ਰੀਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਕਸਟਡੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਸਟਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਧੋਖਾ ਹੋਵੇਗੀ।

39 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰ ਮੋੜ 'ਤੇ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਚਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਉੱਲੰਘਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਮੌਕਾ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਮੋੜਾਂ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ।

40 ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਵਚਨਾਂ ਅਤੇ 09.11.2020 ਨੂੰ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ "ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ" ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਅਦਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ। ਚੂੰਕਿ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਉੱਲੇਖਿਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੈਰੈਂਸ ਪੈਟ੍ਰੀਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ।"

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ:-

"42. ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(A) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 28.10.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ 08.12.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(B) ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਕੇਤ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਗਾਰਡੀਅਨਸ਼ਿਪ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 53 ਆਫ 2012, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਸਥਾਈ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਪੀ.ਪੀ. (ਐਫ.ਸੀ.) ਨੰਬਰ 30 ਆਫ 2018 ਜੋ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(C) ਕਸਟਡੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ, ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਪੈਰੀ ਨਾਲ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਬ ਇਨੀਸ਼ੀਓ ਖਾਲੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(D) ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਜੀਦਾ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ 16ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(E) ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਿਰਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਈ-ਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ. ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਨਿਰਿਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

(F) ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰੀ ਖਿਲਾਫ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸਨਿਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(G) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਕੇਨਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਨਿੰਰਿਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਲਾਜਿਸਟਿਕ ਸਹਾਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(H) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚੇ ਲਈ ਸਨਿਰਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਬਾਕੀ ਪੈਸਾ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(I) 25.01.2022 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸੁਓ-ਮੋਟੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪਾਲਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

(J) ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

"15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਂਤਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ।

16. ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ 07.10.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਮ ਫੇਸੀ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੈਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰੀ ਦੇ ਉੱਲੰਘਣ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। 07.10.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਸ਼ਾਹਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੈਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਇੱਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਉੱਲੰਘਣਾ ਲਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ। ਅਸੀਂ ਤਦ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 1971 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

17. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਾਰਕਿਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਸੀਂ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 22.07.2022 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ ਆਦਿਤਿਆ ਸਮੇਤ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਮਦਰਦੀ ਭਰਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੈਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮਿਤ੍ਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਈਮੇਲ ਆਈ.ਡੀ. ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ. ਮਨੋਹਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।" 9. ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੇਸ ਨੂੰ 22.07.2022, 27.09.2022, 30.09.2022 ਅਤੇ 17.10.2022 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਖੀਰਕਾਰ ਇਹ 21.10.2022 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਗੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ & ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ।

10. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸੁਣੀ ਐਸ. ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਜਿਸ ਨੇ 30.09.2022 ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ:

10.1 ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ। ਵਿਵਿਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 2140 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। 18.12.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਸ ਦਾ ਵਚਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਰਹੇਗਾ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਚਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਹੈ।

10.2 ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 08.12.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੇਗਾ। ਪਰੰਤੂ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਚਨ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਣਾਈ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ, ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨ ਅਤੇ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਹਨ ਪਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਗਣਨਾਤਮਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ।

10.3 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 09.11.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕੇਨਿਆ ਦੇ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਰੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ 09.11.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਿਸ ਐਮ.ਆਈ.ਜੀ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਡਬਲਯੂ ਪੀ (ਇੰਫੈਂਟ) [2013] ਈਕੇਐਲਆਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਸੀ ਜੋ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ 09.11.2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੈਰੋਬੀ ਵਲੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੈਰੋਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 21.05.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸਮਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

10.4 ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੈਰੋਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ। ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਹ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬੱਧਬੱਧ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ "ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਰੱਖਣ ਦਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ।

10.5 ਇਹ ਉਲੰਘਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 05.08.2021 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ 28.10.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ।

10.6 ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਆਦਿਤਿਆ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਮਿਤੀ 11.08.2021 ਦਾ ਆਰਡਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 09.08.2021 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੀਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ. ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

10.7 ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੈਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਓਸੀਆਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 13.08.2021 ਨੂੰ ਅਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। 14.08.2021 ਦੇ ਵੀਕੈਂਡ ਤੋਂ ਸਮਿਤ੍ਰੀ ਅਤੇ ਅਦਿਤਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸਕਾਈਪ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਸਮਿਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

10.8 ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਪਰਾਧੀ 16.08.2021 ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਨੂੰ 16.08.2021 ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ,

ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ।

10.9 ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਈ301 ਦੇ 2021 ਅਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿੱਚ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ 26.08.2021 ਨੂੰ, ਅਪਰਾਧੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਦਿਤਿਆ ਦੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੈਧ ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੈਧ “ਮਿਰਰ ਆਰਡਰ” ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਪਰਾਧਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਝੂਠੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਕੇਨਿਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

10.10 ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਅਪਰਾਧੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਬਾਗੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਤਮਕ ਰਵੱਈਆ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੈਰੀ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਕੇ ਅਪਣਾ ਰੁਖ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

11. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"129. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।-
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

12. ਹੁਣ ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ੍ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਕੋਰਟਸ ਆਫ ਕੰਟੈਂਪਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪੱਲਵ ਸ਼ੇਠ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ' ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ -

"30. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 129 ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 215 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਹੱਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ? ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਚਿੱਤ 129 ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 215 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੈਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ

ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਕੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

13. ਉਪਰੋਕਤ ਕਹੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਰੇ: ਵਿਜੇ ਕੁਰਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ -

"38. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 129 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 215 ਅਧੀਨ ਨਿਰਰਥਕ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਲਵ ਸੇਠ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਟੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਵਮਾਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਿਆ ਹੈ।

39. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਵਮਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਵਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਅਵਮਾਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਵਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕੇ ਹਨ - (i) ਆਪਣੇ ਮੋਟੋ (ii) ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ/ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ/ਸੌਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਤੇ (iii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ-ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ/ਸੌਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆ ਮੋਟੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਵਮਾਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਣਖਿਲਾਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।"

14. ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਵਮਾਨੀ ਦੇ ਅਵਮਾਨਜਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਵਮਾਨ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਣਬੰਧਿਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਮਾਨੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

15. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਦਿਤਿਆ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਕਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ, ਗੰਭੀਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਆ।

16. ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਕਿ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਮਾਲਾ-ਫਾਈਡ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਦਿਤਿਆ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲ ਸਕੇ।

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਬਰਤ ਰਾਏ ਸਹਾਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 129 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: "...ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 142 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ...ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ..."

ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 129, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ੇਤਰ ਹੈ। ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਪਾਲਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀਵਾਂ ਜੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [(2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 273 : (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 88 : (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 528 : (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 83] ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ : (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਪੀ. 282-85, ਪੈਰਾ 26-27 & 34)

"26. ਇਹ ਵੀ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਨਿਸਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਸੁਪਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਸੂਲ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹੀ ਛਟਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦਾ ਉਸੂਲ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਸੂਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਪਿਰਿਟ ਨਾਲ ਸੱਚੇ ਰਹਿਣੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ [ਹਵਾਲਾ ਟੀ.ਐਨ. ਗੁੱਡਮੈਨ ਥੰਕੰਪੁਲ (102)

ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਖੋਤ [(2006) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ], ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 6 ਪੈਰਾ 5]..."

130. ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਵਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ; ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਵਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ; ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵਚਨਭੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ [ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਦੇ] ਹਨ; ਜੋ ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

18 ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਰੀ ਕਾਂਸਾਗਰਾ ਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਅਵਮਾਨੀ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਵਚਨਭੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤਵ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਦਿਤਯ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

19 ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਫੀ ਮੰਗੀ।

20 ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ:

a ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਕੋਰਟ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 12,50,000/- ਰੁਪਏ (ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।

b ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਕੋਰਟ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 12,50,000/- ਰੁਪਏ (ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।

21.ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਿਆ ਜਾਵੇ।

22.ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ 25,00,000/- ਰੁਪਏ (ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਅਜਿਹਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਂਸਗਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

23. ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਰਬੋਤਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਪਾਲਨ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ 09.12.2022 ਤੱਕ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

24.ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ 15.12.2022 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਊ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਜ੍ਵਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ: ਆਰੁਸ਼ੀ ਚੌਧਰੀ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate